

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyní Mgr. Janou Příbylovou v právní věci

- účastníci:
- 1) **Generali Pojišťovna a.s.**, IČO 61859869
sídlem Bělehradská 299/132, 120 00 Praha 2 - Vinohrady
zastoupená advokátem Mgr. Robertem Němcem, LL.M.
sídlem Jáchymova 2/26, 110 00 Praha
 - 2) R [REDACTED] V [REDACTED] narozený [REDACTED]
bytem [REDACTED]
zastoupený advokátkou Mgr. Lucií Růžičkovou
sídlem Jana Růžičky 1165/2a, 148 00 Praha 4

žaloba podle části V. o.s.ř.

takto:

- I. Řízení se v rozsahu, v němž žaloba účastníka 1) Generali Pojišťovna a.s. směřuje proti výroku IV. nálezů finančního arbitra, č.j. [REDACTED] ze dne 23. 9. 2019 ve spojení s rozhodnutím finančního arbitra o námitkách, č.j. [REDACTED], ze dne 26. 10. 2018, zastavuje.
- II. Žaloba, aby soud nahradil nález finančního arbitra, č.j. [REDACTED] ze dne 23. 9. 2018 a rozhodnutí o námitkách, č.j. [REDACTED], ze dne 26. 10. 2018 následovně: „Výrok I. se mění tak, že se návrh zamítá a účastník je povinen zaplatit účastníkovi 1) Generali Pojišťovně a.s. částku 8,50 Kč, výrok II. se mění tak, že návrh se zamítá,“ se zamítá.
- III. Řízení o žalobě účastníka 2) R [REDACTED] V [REDACTED] aby nález finančního arbitra, č.j. [REDACTED] ze dne 23. 9. 2018 nahradil tak, že: 1) Generali Pojišťovna a.s. je povinna zaplatit R [REDACTED] V [REDACTED] částku ve výši 69 400 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 %

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Šárka Kašparová.

ročně z částky 69 400 Kč od 24. 9. 2015 do zaplacení, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí, a 2) Generali Pojišťovna a.s. je povinna uhradit R [REDACTED] V [REDACTED] náklady řízení, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí," se zastavuje.

IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Účastník 1) Generali Pojišťovna a.s. se žalobou podanou ke zdejšímu soudu domáhala nahrazení rozhodnutí finančního arbitra s odůvodněním, že jí byl doručen nálezh finančního arbitra č.j. [REDACTED] ze dne 23. 9. 2018, proti kterému podala námitky dne 9. 10. 2018, o nichž bylo rozhodnuto rozhodnutím o námitkách č.j. [REDACTED] ze dne 26. 10. 2018. Účastník 1) Generali Pojišťovna a.s. se domáhala nahrazení rozhodnutí arbitra, a to ve výroku I., kterým bylo uloženo účastníku 1) Generali Pojišťovna a.s. zaplatit účastníkovi 2) R [REDACTED] V [REDACTED] 8,50 Kč, ve výroku II., kde bylo určeno, že uzavřená pojistná smlouva je částečně neplatná, a výroku IV., kterým bylo uloženo účastníku 1) Generali Pojišťovna a.s. zaplatit na účet arbitra sankci ve výši 15 000 Kč. Účastník R [REDACTED] V [REDACTED] podal dne 25. 7. 2017 k arbitrovi návrh na zahájení řízení o vydání bezdůvodného obohacení a příslušenství v souvislosti s pojistnou smlouvou č. [REDACTED], když o tomto návrhu rozhodl arbitr tak, že výrokem I. uložil žalobkyni zaplatit účastníkovi 8,50 Kč, výrokem II. určil, že pojistná smlouva č. [REDACTED] je částečně neplatná v ustanovení článku 13 odst. 1 zvláštních pojistných podmínek pro investiční životní pojištění ZPPIŽP 2010/02. Výrokem III. bylo rozhodnuto tak, že návrh účastníka se ve zbývající části zamítá, výrokem IV. pak že žalobkyně je povinná zaplatit sankci ve výši 15 000 Kč do patnácti dnů ode dne nabytí právní moci nálezu na účet finančního arbitra. Žalobkyně napadla nálezh ve výrocích I., II. a IV. Účastník Generali Pojišťovna a.s. podala proti nálezu námitky, a to proti výročkům I., II., IV., přičemž arbitr rozhodl o námitkách tak, že námitky žalobkyně se zamítají a nálezh se potvrzuje. Účastník Generali Pojišťovna a.s. byla dotčena na svých právech tím, že arbitr chybně posoudil skutkový stav a vydal nálezh a rozhodnutí o námitkách, které založil na vadných právních závěrech. Arbitr na straně 13 nálezu pouze stručně konstatuje, že považuje ustanovení článku 13 odst. 1 ZPPIŽP za neplatné pro neurčitost, neboť z pojistných podmínek nedokázal ani výkladem seznat reálnou výši pojistného za smrt, které žalobce z podílového účtu strhával. Závěr arbitra je však nesprávný. Účastník Generali Pojišťovna a.s. poskytla jasné definované plnění tím, že přebírala za účastníka pojistné riziko. Účastníci Generali Pojišťovna a.s. tedy přísluší úplata. Pojistná smlouva je úplatná a úplata byla v pojistné smlouvě sjednána. Rovněž byla tržně obvyklá, když byla určena jako součin míry úmrtnosti v daném věku a plnění v tomto věku. Jelikož se vstupní veličiny pro výpočet rizikového pojistného v čase mění, nelze logicky výši rizikového pojistného určit jednou konkrétní částkou při sjednání smlouvy. S ohledem na uvedené nelze přisvědčit názoru arbitra, že by byla tvrzená neurčitost zhojena uvedením tabulky. Tato tabulka by nemohla ovlivňovat určitost právního úkonu, byla by totiž z hlediska kontraktního práva stejně určitá jako způsob výpočtu. Mohla by ovlivnit toliko čitelnost výpočtu, přesné vyčíslení rizikového pojistného pro případ smrti není povinnou součástí pojistné smlouvy. Tato povinnost žádného předpisu účinného v době uzavření nevyplývala. Nadto by výši rizikového pojistného konkrétní částkou ani vektorem nebylo možné sjednat. Rizikové pojistné bylo v pojistných podmínkách uvedeno dostatečně určitě. Mezi stranami bylo dohodnuto jak způsob hrazení, tak způsob výpočtu, viz článek 13 odst. 1 ZPPIŽP: „pojistitel snižuje každý měsíc povinný účet pojistníka o rizikové pojistné za rizika sjednaná v pojistné smlouvě“. V článku 7 odst. 5 ZPPIŽP je ujednáno: „rizikové pojistné za pojištěné pro případ smrti a doplňková pojištění je peněžitým ekvivalentem odpovídajícím rozsahu pojistitelem poskytované pojistné ochrany, výše rizikového pojistného se aktualizuje vždy k 1. dni měsíce a je kalkulována v závislosti na aktuálním věku, pohlaví a aktuální pojistné částce“. Toto ustanovení obsahuje základní poměrné užívání při výpočtu rizikového pojistného a jejich vztah musí být na první pohled

zřejmý i průměrnému spotřebiteli. Je jasné, že se zvyšujícím věkem se obecně zvyšuje míra úmrtnosti, ta se u mužů a žen liší. Konečně, samozřejmě je nutné zohlednit i pojistnou částku. Žalobkyně tak reflektovala proměnnou výši pojistného rizika, která v danou chvíli přebírá za účastníka, a to reflektovala výše rizikového pojistného ve vztahu k úplatě. Rizikové pojistné by se poměrně zvyšovalo, pokud by se zvyšovalo pojistné riziko, a tím by zachovávalo rovnováhu plnění a úplaty, tj. z článku 13 ZPPIŽP ve spojení s článkem 7 odst. 5 ZPPIŽP objektivně seznatelné. Arbitr správně uvedl zásadu, že je nutné hledat spíše důvody pro platnost právního úkonu než jeho neplatnost, avšak mírou arbitra aplikovat i zvažovanou částečnou neplatnost právního úkonu. Na to arbitr vůbec neuvedl, na základě jakého zákonného ustanovení považuje článek 13 odst. 1 ZPPIŽP za neurčitý a tedy neplatný. Účastník nevyužil při sjednání smlouvy ani po dlouhou dobu po jejím uzavření možnosti žádat upřesnění. K zpochybnění ze strany účastníka došlo až po velmi dlouhé době od uzavření pojistných smluv. Jednání účastníka se tak jeví jako ryze účelové a v rozporu s dobrými mravy. Arbitr tedy rozhodl nesprávně a v rozporu s platným právem žalobkyni uložil povinnost zaplatit účastníkovi 8,50 Kč a rozhodl o částečné neplatnosti pojistné smlouvy, současně rozhodl nesprávně i o uložení sankce.

2. Účastník R [REDACTED] V [REDACTED] navrhl zamítnutí žaloby s tím, že nejprve konstatoval, že stejně jako účastník 1) Generali Pojišťovna a.s. podal k nadepsanému soudu žalobu podle ustanovení § 244 a následující občanského soudního řádu, kterou se domáhal, aby nadepsaný soud zrušil nálezh finančního arbitra ze dne 23. 9. 2018, č.j. [REDACTED], a nahradil ho rozhodnutím, podle kterého by byla účastník 1) Generali Pojišťovna a.s. povinna zaplatit žalovanému částku ve výši 69 400 Kč s příslušenstvím a náklady řízení. Účastník R [REDACTED] V [REDACTED] ve své žalobě ze dne 20. 12. 2018 podrobně popsal důvody neplatnosti pojistné smlouvy o investičním životním pojištění Genia č. [REDACTED]. Arbitr konstatoval neplatnost článku 13 odst. 1 zvláštních pojistných podmínek pro investiční životní pojištění ZPPIŽP 2010/02. Účastník R [REDACTED] V [REDACTED] dále uvádí, že ze stejného důvodu je neplatné ujednání týkající se nákladů souvisejících s nákupem a prodejem prostředků patřících fondu. Tyto náklady nejsou nikde specifikovány, jejich výše tak může být jakákoliv. Skutečnost, že výše rizikového pojistného je pojistníkovi neznámá, je nesporná, nepřímou to přiznává v bodě 16 žaloby i žalobkyně, když argumentuje tím, že přesné vyčíslení rizikového pojistného pro případ smrti není povinnou součástí pojistné smlouvy. Je pravdou, že vyčíslení rizikového pojistného skutečně není mezi podstatnými náležitostmi pojistné smlouvy, které upravuje § 2 a 4 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, to však nic nemění na tom, že ujednání smlouvy musí být určitá, jinak jsou neplatná, což finanční arbitr správně dovodil. Určitost ujednání o rizikovém pojistném však má v konceptu pojistné smlouvy ještě další význam, výše rizikového pojistného totiž ovlivňuje rozsah pojistného plnění. Podle § 2 zákona o pojistné smlouvě je podstatnou náležitostí sjednání rozsahu pojistného plnění, podle článku 13 odst. 1 ZPP platí, že pojistitel snižuje každý měsíc podílový účet pojistníka o rizikové pojistné za rizika sjednaná v pojistné smlouvě. Podle článku 26 ZPP je za pomoci hodnoty podílového účtu konstruováno pojistné plnění. V případě, že je podílový účet snižován o rizikové pojistné, které není pojistníkovi známo, není určitým způsobem definován rozsah pojistného plnění jako podstatná náležitost pojistné smlouvy. I v případě, že by se nadepsaný soud ztotožnil s tím, že není nutné vyčíslovat rizikové pojistné samo o sobě, v komplexu definování pojistného plnění v pojistné smlouvě je takový závěr neudržitelný. Znalost či neznalost výše rizikového pojistného má totiž vliv na určitost podstatné náležitosti smlouvy a v důsledku toho na její platnost.
3. Finanční arbitr uvedl, že účastník 2) R [REDACTED] V [REDACTED] se v řízení zahájeném dne 25. 7. 2017 domáhal vydání bezdůvodného obohacení ve výši 69 400 Kč, a to z neplatné pojistné smlouvy č. [REDACTED] o životním pojištění Genio, když účastník R [REDACTED] V [REDACTED] dovozoval neplatnost pojistné smlouvy, protože účastník 1) Generali Pojišťovna a.s. nepřevzala pojistné riziko, smlouva odporuje právním předpisům, konkrétně zákonu č. 277/2009 o pojišťovnictví, zákonu č. 56/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu. Tato porušení právních předpisů dovozuje

účastník 2) R. V. z výše sjednané pojistné částky pro případ smrti 2 000 Kč. Účastník 2) R. V. neplatnost pojistné smlouvy dovozoval i z toho, že účastník 1) Generali Pojišťovna a.s. neměla právní způsobilost uzavřít smlouvu, která nebyla pojistnou smlouvou, a pojistná smlouva neobsahovala podstatnou náležitost určitého sjednání rozsahu pojištění. Finanční arbitr vydal dne 23. 9. 2018 nález, ale proti kterému byly podány oběma účastníky námitky, o nich následně rozhodl. Finanční arbitr zjistil, že nedílnou součástí pojistné smlouvy byly pojistné podmínky, žalobkyně byla způsobilá uzavřít pojistnou smlouvu, finanční arbitr na druhou stranu dovodil neplatnost ujednání o strhávání rizikového pojistného, proto že v pojistné smlouvě si účastník 1) Generali Pojišťovna a.s. nesjednala výši tohoto pojistného dostatečně určitě. Finanční arbitr neplatnost ujednání posoudil nad návrh, protože je k tomu vázán zákonem o finančním arbitrovi, a jednak proto, že mu uložena povinnost posoudit a vyslovit absolutní neplatnost smlouvy nebo smluvního ujednání bez návrhu strany sporu, viz rozhodnutí Nejvyššího soudu, sp. zn. 28 Cdo 2221/2013. Finanční arbitr odkazuje především na odůvodnění rozhodnutí o námitkách, v němž se s argumentací žalobkyně náležitě a podrobně vypořádal. Skutečnost, že právní předpisy neupravují výši strhávaného rizikového pojistného na riziko smrti jako podstatnou náležitost pojistných smluv, neznamená, že by platná pojistná smlouva neměla mít obecné náležitosti kladené na každý právní úkon, tedy jeho určitost a srozumitelnost. Pojistná smlouva je pojištěním rezervotvorným, tj. účastník 1) Generali Pojišťovna a.s. jako pojistitel nespotřebovává celé zaplacené pojistné na krytí rizik a poplatků, ale vytváří rezervu, resp. hodnotu podílového účtu pojistné smlouvy, která je účastníku R. V. vyplácena v případě dožití, nebo kterou poníženu o poplatky a náklady vyplatí žalovanému v případě předčasného ukončení pojistné smlouvy. Výše strhávaného rizikového pojistného pro případ smrti tak má vliv na výši plnění při dožití či výši odkupného, proto finanční arbitr dovodil, že u pojistné smlouvy není ujednání o strhávání odečtu riziko smrti minoritním ujednáním, ale je natolik důležitým ujednáním, pro něž není požadavek na určitém sjednání nepřiměřený. Pokud pak tedy účastník 1) Generali Pojišťovna a.s. snižovala hodnotu pojištění o rizikové pojistné na smrt, zmenšila pohledávku účastníka 2) R. V. resp. obmyšlené osoby. Pohledávka na pojistné plnění je majetkové právo, a pokud se sníží její výše, sníží se i podmíněná pohledávka účastníka 2) R. V. Žalobkyně Generali Pojišťovna a.s. se tím, že z neplatného ujednání o odečtu na riziko smrti strhávala rizikové pojistné, bezdůvodně obohacovala, neboť bezdůvodně snižovala pohledávku na výplatu pojistného plnění. Pokud by finanční arbitr přistoupil na argumentaci účastníka 1) Generali Pojišťovna a.s., mohlo by to vést k absurdním závěrům, např. že žalobkyně strhávala na riziko smrti pojistnou částku 2 000 Kč pro případ smrti celé měsíční pojistné, v případě žalovaného tedy 2 000 Kč, žalobkyně by v takovém případě strhávala na riziko smrti s nízkou pojistnou částkou celé pojistné a v případě dožití by žalovanému nic nevyplatila, protože by veškeré zaplacené pojistné spotřebovala na krytí rizika smrti, jehož cenu si s účastníkem 2) R. V. nesjednala. Vzhledem k tomu, že účastník 1) Generali Pojišťovna a.s. strhávala na riziko smrti nízkou částku a získávala z pojistné smlouvy úplatu v podobě platně sjednaných poplatků, finanční arbitr uzavřel, že pojistná smlouva je pouze částečně neplatná, protože nezjistil, že by ji účastník 2) R. V. bez sjednané srážky na riziko smrti neuzavřel. Finanční arbitr tak uplatnil zásadu, že je na místě hledat spíše důvody pro platnost právního úkonu než pro jeho neplatnost. Finanční arbitr odmítá námitku žalobkyně, že není možné uvádět vzorec či vodítko pro určení výše odečtu prováděného na vrub hodnoty pojištění z pojistné smlouvy. Finančnímu arbitru je z jeho činnosti známo, že existují případy s přesnou výší odečtu na rizika prostřednictvím přehledných tabulek, kdy pouze při znalosti věku, pohlaví a pojistné částky je pro pojistníka výše odečtu snadno odvoditelná. Další možností, jak seznámit pojistníka s výší odečtu na riziko smrti, je namodelovat průběh pojištění. Námitka žalobkyně, že účastník 2) R. V. měl možnost se kdykoliv zeptat na konkrétní částku, která je strhávána, je účelová, částka odečtu na riziko smrti není součástí ujednání pojistné smlouvy, není možné zpětná konvalidace neurčitého právního úkonu, tedy ani v případě, že by se

navrhovatel po uzavření pojistné smlouvy na mechanismus výpočtu či konkrétní částku dotazoval. Toto potvrdil i Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 27. 10. 1999, sp. zn. 22 Cdo 910/98. Finanční arbitr spor posoudil v souladu s právními předpisy.

4. Soud výrokem I. zastavil řízení o žalobě v té části, v níž se účastník 1) Generali Pojišťovna a.s. domáhala nahrazení nálezu Finančního arbitra v rozsahu výroku IV., jímž byla účastníku 1) Generali Pojišťovna a.s. uložena sankce podle ustanovení § 17a ZFA. Soud je přesvědčen, že tu nejde o věc spadající do pravomoci soudů v občanském soudním řízení. Podle ustanovení § 7 odst. 1 o. s. ř. soudy v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují spory a jiné právní věci, které vyplývají z poměrů soukromého práva, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány. Podle odst. 2 cit. ust. pak platí, že spory a jiné právní věci uvedené v odstavci 1, o nichž podle zákona rozhodly jiné orgány než soudy, soudy v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují za podmínek uvedených v části páté tohoto zákona. Odst. 3 cit. ust. stanoví, že jiné věci projednávají a rozhodují soudy v občanském soudním řízení, jen stanoví-li to zákon. Konečně pak podle odst. 4 cit. ust. pravomoc soudů ve věcech správního soudnictví upravuje zvláštní zákon. Je nepochybné, že z poměrů soukromého práva zcela jednoznačně vyplývá spor mezi účastníkem 1) Generali Pojišťovna a.s. a účastníkem 2) R [REDACTED] V [REDACTED] naproti tomu uložená sankce podle ustanovení § 17a ZFA (byť s řešením předmětného soukromoprávního sporu účastníků jednoznačně souvisí) ze soukromoprávních poměrů nevyplývá, ostatně v tomto směru vůbec nejde o řešení sporu mezi účastníky, neboť tu je zakládán veřejnoprávní vztah, v němž je účastník 1) Generali Pojišťovna a.s. sankcionována uložením povinnosti ve prospěch státního rozpočtu. Z textu zákona pak ani nevyplývá, že by se jednalo o jakousi náhradu nákladů, ale jedná se čistě o sankci. Mohlo by tak jít nikoli o „spor“, nýbrž toliko o „jinou právní věc“, o níž by soudy mohly rozhodnout pouze tehdy, bylo-li by to pozitivně stanoveno zákonem; tak tomu ovšem není. Soudu je přitom známa odchylná judikatura Nejvyššího správního soudu (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2007, sp. zn. 2 Afs 176/2006 a ze dne 25. 10. 2005, sp. zn. 2 As 36/2005), je však přesvědčen, že argumentace tam obsažená nemůže nad rámec zákona založit pravomoc soudů v občanském soudním řízení. Tato otázka nebyla doposud řešena žádným rozhodnutím zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů. Soud je proto přesvědčen, že veřejnoprávní povaha sankce ukládané podle ustanovení § 17a ZFA, jež je příjmem státního rozpočtu a nijak neřeší vzájemné vztahy mezi účastníky řízení, vylučuje pravomoc soudu v občanském soudním řízení, byť v řízení podle páté části o. s. ř., není-li to výslovně stanoveno zákonem. Je tedy dána pravomoc soudu ve správním soudnictví. Soud proto poté, co o tomto svém zvažovaném postupu informoval v průběhu ústního jednání účastníky, kteří tak dostali možnost se k němu vyjádřit, postupoval podle ustanovení § 104b odst. 1 o. s. ř. a řízení v tomto rozsahu zastavil. Účastník 1) Generali Pojišťovna a.s. nyní může podat proti napadenému rozhodnutí Finančního arbitra v rozsahu jeho výroku IV. o uložení sankce podle ustanovení § 17a ZFA u věcně a místně příslušného soudu žalobu ve správním soudnictví do jednoho měsíce od právní moci rozhodnutí o zastavení řízení. V takovém případě platí, že žaloba byla podána dnem, kdy došla soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení (§ 72 odst. 3 s. ř. s.).
5. Řízení o žalobě účastníka 1) Generali Pojišťovna a.s. bylo spojeno s řízením o žalobě podané účastníkem 2) R [REDACTED] V [REDACTED] která byla účastníkem 2) R [REDACTED] V [REDACTED] podána dne 2.1.2019. Při jednání dne 12.11.2019 vzal účastník 2) R [REDACTED] V [REDACTED] svou žalobu proti rozhodnutí arbitra zpět. S ohledem na zpětvzetí žaloby soud v souladu s ust. § 96 odst. 1, odst. 2 věta první a odst. 3 o.s.ř. rozhodl o zastavení řízení v rozsahu zpětvzetí, jak je ve výroku III. tohoto rozsudku uvedeno, když účastník 1) Generali Pojišťovna a.s. se zastavením řízení souhlasila.

6. Účastníci učinili v průběhu řízení nesporným, že dne 25. 7. 2017 podal R. V. k arbitrovi návrh na zahájení řízení o vydání bezdůvodného obohacení a příslušenství v souvislosti s pojistnou smlouvou č. , která byla uzavřena mezi Generali Pojišťovna a.s. a R. V. Arbitr rozhodl nálezem a to tak, že výrokem I. účastníku Generali Pojišťovna a.s. uložil povinnost zaplatit R. V. částku 8,50 Kč, a to do tří dnů od právní moci nálezu. Výrokem II. určil, že pojistná smlouva č. je částečně neplatná v ustanovení článku 13 odst. 1 zvláštních pojistných podmínek pro investiční životní pojištění ZPP IŽP 2010/02. Výrokem III. návrh účastníka R. V. ve zbývající části dle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítl. Výrokem IV. Generali Pojišťovně a.s. uložil povinnost podle § 17a zákona o finančním arbitrovi zaplatit sankci ve výši 15 000 Kč do patnácti dnů ode dne nabytí právní moci nálezu na konkrétně uvedený účet kanceláře finančního arbitra. Dále nebylo sporu o tom, že jak Generali Pojišťovna a.s., tak R. V. podali proti nálezu námitky. Arbitr rozhodl o námitkách tak, že výrokem I. námitky účastníka R. V. zamítl a nález podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi potvrdil, a výrokem II. námitky Generali Pojišťovna a.s. zamítl a nález podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi potvrdil. Dále nebylo sporu o tom, že R. V. s Generali Pojišťovna a.s. uzavřeli pojistnou smlouvu s počátkem pojištění od 1. 5. 2012, č. pojistné smlouvy , pojistnou částkou pro případ smrti 2 000 Kč, měsíční pojistným 2 000 Kč a pojistnou dobu 42 let. Generali Pojišťovna a.s. si strhla na rizikovém pojistném pro případ smrti od počátku pojištění částku 13,70 Kč, z toho částku 8,50 Kč od 25. 7. 2015 do současnosti. Pojistná smlouva trvá. Generali Pojišťovně a.s. bylo doručeno rozhodnutí o námitkách arbitra dne 29. 10. 2018 a R. V. bylo doručeno rozhodnutí o námitkách dne 30. 10. 2018.
7. Z článku 7.5 zvláštních pojistných podmínek pro investiční životní pojištění ZPP IŽP 2010/02 soud zjistil, že její znění je: Rizikové pojistné za pojištění pro případ smrti a doplňková pojištění je peněžním ekvivalentem odpovídajícím rozsahu pojistitelem poskytnuté pojistné ochrany. Výše rizikového pojistného se aktualizuje vždy k prvnímu dni měsíce a je kalkulována v závislosti na aktuálním věku, pohlaví a aktuální pojistné částce. Čl. 13. 1. ve věci poplatků pojistitel snižuje každý měsíc podílový účet pojistníka o rizikové pojistné za rizika sjednaná v pojistné smlouvě. Z pojistné částky. Za hrazené pojistné jsou nakupovány podílové jednotky zvolených fondů, které se rozdělují na 2 složky. První složka je určena k pokrytí rizik vyplývajících z pojistné smlouvy a nazývá se rizikové pojistné. Druhá složka tvoří spořicí část pojistného. Rizikové pojistné se kalkuluje každý měsíc podle aktuálního věku pojištěného a aktuální pojistné částky. Z podílového účtu pojistníka se pravidelně strhávají poplatky za počáteční a správní náklady. V ceně podílových jednotek se zohledňují poplatky za správu fondu.
8. Podle § 3028 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, není-li stanoveno jinak, řídí se jiné právní poměry (včetně poměrů z uzavřených smluv) vzniklé přede dnem účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dosavadními právními předpisy.
9. Podle ustanovení § 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě), ve znění do 31.12.2013, pojistná smlouva je smlouvou o finančních službách, ve které se pojistitel zavazuje v případě vzniku nahodilé události poskytnout ve sjednaném rozsahu plnění a pojistník se zavazuje platit pojistiteli pojistné.
10. Podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. e) zákona o pojistné smlouvě výši pojistného, jeho splatnost a údaj o tom, zda se jedná o pojistné běžné nebo jednorázové.
11. Podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pojistné smlouvě musí mít pojistná smlouva písemnou formu, s výjimkou případů, kdy zakládá pojištění s pojistnou dobou kratší než 1 rok (krátkodobé pojištění).

12. Podle § 37 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění do 31.12.2013, právní úkon musí být učiněn svobodně a vážně, určitě a srozumitelně; jinak je neplatný.
13. Ze strany soudu pak byla věc projednána v mezích, ve kterých se účastník 1) Generali Pojišťovna a.s. domáhala projednání sporu před soudem, a to v souladu s ustanovením § 250f odst. 1 o.s.ř.
14. Soud pak při právním hodnocení věci a přezkoumání rozhodnutí finančního arbitra dospěl k závěru, že rozhodnutí finančního arbitra je správné, když ujednání o výši rizikového pojistného za pojištění pro případ smrti je neplatné z důvodu absence konkrétního ujednání o jeho výši. Výše pojistného nebyla zjištěna ani z pojistné smlouvy a rovněž výši rizikového pojistného nebylo možno určit ani na základě zvláštních pojistných podmínek pro investiční životní pojištění ZPP IŽP 2010/02. V pojistných podmínkách je pouze odkazováno na skutečnost, že výše rizikového pojistného se aktualizuje vždy k prvnímu dni v měsíci a je aktualizována v závislosti na věku, pohlaví a aktuální pojistné částce. Bližší konkrétní informace nejsou uvedeny. Současně platí, že vůle účastníka vtělená do právního úkonu je projevena určitě a srozumitelně, jestliže je výkladem objektivně pochopitelná, tj. může-li typický účastník v postavení jejího adresáta tuto vůli bez rozumných pochybností o jejím obsahu adekvátně vnímat. Určitost představuje kvalitu obsahu právního úkonu; právní úkon je neurčitý, jestliže se jednajícím nezdařilo jednoznačným způsobem stanovit obsah vůle, přičemž neurčitost tohoto obsahu nelze odstranit a překlenout ani za použití výkladových pravidel. Jde-li pak o právní úkon, pro který je stanovena pod sankcí neplatnosti písemná forma, musí určitost obsahu projevu vůle vyplývat z textu listiny, na níž je tento projev vůle zaznamenán (srov. např. rozsudek ze dne 14. 2. 2001, sp. zn. 22 Cdo 2651/1999, uveřejněný pod č. C 196 v Souboru civilních rozhodnutí Nejvyššího soudu, C. H. Beck, svazek 2, či rozsudek ze dne 26. 3. 2008, sp. zn. 32 Odo 1242/2005, uveřejněný pod č. C 6237 tamtéž, svazek CD-8). V případě pojistné smlouvy je její náležitostí i stanovení výše pojistného, tedy úplaty za soukromé pojištění. Ustanovení, podle kterého je sjednané pojistné v částce „v závislosti na věku, pohlaví a aktuální pojistné částce“ není dostatečně určité, když není vymezeno, jaká konkrétní výše pojistného má být hrazena, a dokonce není neprosto nepochybně stanoven ani způsob, jakým by bylo možno tuto částku určit. K částce totiž nelze dospět ani výkladem, když není ani stanoven matematický či jiný způsob výpočtu výše pojistného. Výkladem totiž nelze určit výši pojistného ale pouze její závislost, neznámo jakou, na věku, pohlaví a aktuální pojistné částce v neznámém poměru těchto veličin. Jednoduše řečeno i při znalosti konkrétního věku, konkrétního pohlaví i konkrétní výše aktuální pojistné částky, není zřejmé a nelze určit, jaká je výše samotného pojistného za pojištění pro případ smrti. Skutečnost, že se konkrétní částku pojistného dozví účastník až zpětně, tedy že účastník 2) R [REDAKCE] V [REDAKCE] byl informován, jaká částka byla fakticky jeho osobě na rizikovém pojistném stržena, je naprosto nerozhodnou, neb stanovení částky na pojistné je náležitostí samotné pojistné smlouvy. Ujednání o výši pojistného je tedy ujednáním naprosto neurčitým, tedy ujednáním, které neodpovídá zákonným ustanovením a je tudíž ujednáním neplatným. Jelikož soud shledal správným závěr arbitra o neplatnosti ujednání o výši rizikového pojistného za pojištění pro případ smrti, je správným i závěr arbitra o povinnosti účastníka 1) Generali Pojišťovna a.s. vydat účastníku řízení bezdůvodné obohacení představované rizikovým pojistným zaplaceným dle této neplatné pojistné smlouvy, a to včetně příslušenství. Z těchto důvodů soud dospěl k závěru, že je rozhodnutí arbitra věcně správné a podanou žalobu jak je uvedeno ve výroku II. dle ustanovení § 250i o.s.ř. zamítl, kdy rozhodnutí finančního arbitra zůstává nedotčeno. Skutečnost, zda arbitr ve svém rozhodnutí neuveďl konkrétní zákonné ustanovení, nemá na správnost závěru o částečné neplatnosti smlouvy a výroku arbitra vliv. Stejně pak skutečnost, že text smlouvy byl účastníkem 2) R [REDAKCE] V [REDAKCE] napaden až po dlouhé době nemůže správnost závěru o neplatnosti nijak zvrátit, neb smlouva je v této části neplatnou i nyní. Současně soud uvádí, že již dále nezkoumal platnost či neplatnost celé pojistné smlouvy z procesně ekonomických důvodů, neboť i v případě neplatnosti celé smlouvy by nemohl být závěr soudu o nedůvodnosti žaloby jiný (princip

prevalence, přednosti procesní ekonomie). Pro úplnost pak soud dodává, že pokud účastník 2) R■■■■ V■■■ měl za to, že v části nálezu, kde bylo arbitrem rozhodováno o neplatnosti celé smlouvy, je tento nesprávný, měl účastník 2) R■■■■ V■■■ v řádných lhůtách podat žalobu a rozhodnutí v této části napadnout.

15. O náhradě nákladů řízení (výrok IV.) bylo rozhodnuto dle ustanovení § 142 odst. 2 o.s.ř., kdy s ohledem na skutečnost, že žádný z účastníků nebyl se svým nárokem úspěšný, pak žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení opisu jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nesplní-li povinná dobrovolně, co jí ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo návrh na exekuci.

Praha 12. listopadu 2019

Mgr. Jana Příbylová v. r.
soudkyně